

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 224/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou [REDACTED], advokátska kancelária, [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Cb 170/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Cb 170/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou napadnutého konania v procesnom postavení žalovanej v 2. rade, v ktorom sa Železnice Slovenskej republiky (ďalej len „žalobca“) domáhajú proti žalovaným vydania bezdôvodného obohatenia z titulu peňažného plnenia, ktoré sťažovateľka dostala v rámci exekučného konania na základe riadneho exekučného titulu.

3. Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti predovšetkým uviedla:

«Svoj „nárok“ žalobca odôvodňuje tým, že voči exekučnému titulu... podal dovolanie, o ktorom ku dňu podania žaloby nebolo rozhodnuté; avšak v priebehu konania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd rozhodol o dovolaní žalobcu tak, že ho ako neprípustné odmietol... Ani s týmto rozhodnutím sa neuspokojil žalobca a podal proti nemu ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Ústavný súd SR Uznesením, spis. zn. I. ÚS 643/2014 zo dňa 28.10.2014 tak, že ju ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

Aj napriek tejto skutočnosti však žalobca trvá na podanej žalobe a konanie vo veci na Okresnom súde Bratislava I, 35Cb/170/2013 prebieha.

... Okresný súd Bratislava I koná o nároku, ktorý už raz bol predmetom súdneho konania a bol vymožený v riadnom exekučnom konaní. Okresný súd Bratislava I by mal preto konanie zastaviť z dôvodu prekážky veci právoplatne rozhodnutej, keďže o nároku sťažovateľa už rozhodli súdy všetkých inštancií... Uvedenou ústavnou sťažnosťou sa nedomáhamo zastavenia konania, ale odstránenia stavu právnej neistoty; žiadame pritom zohľadniť tú skutočnosť, že o tom istom nároku už raz súdy konali viac ako 12 rokov a sťažovateľ už raz čelil právnej neistote pomerne dlhé obdobie...

Z uvedených dôvodov preto tvrdíme, že zbytočné prieskumy spôsobil Okresný súd Bratislava I svojou neefektívnou činnosťou, keď síce formálne koná, avšak konanie by mal zastaviť pre neodstrániteľnú podmienku konania a to prekážku veci právoplatne rozhodnutej.»

4. Sťažovateľka je toho názoru, že okresný súd svojím postupom v napadnutom konaní, ktorý nevedie k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky, spôsobil zbytočné

prieťahy, a tým porušil jej označené práva podľa ústavy a dohovoru. K odstráneniu stavu právnej neistoty nedošlo ani po tom, ako sa sťažovateľka domáhala zjednaní nápravy u predsedníčky okresného súdu podaním sťažnosti na prieťahy v napadnutom konaní.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikáže okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a náhradu trov konania.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

9. Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Cb 170/2013 dochádza k zbytočným priet'ahom a k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

11. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

12. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných priet'ahov, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia

základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03).

13. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04 a iné).

14. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie začalo 30. augusta 2013 doručením žaloby okresnému súdu, následne uznesením z 30. septembra 2013 okresný súd rozhodol o návrhu na predbežné opatrenie. Z dôvodu odvolaní podaných žalovanými bol spis 11. novembra 2013 predložený odvolaciemu súdu, ktorý návrh na predbežné opatrenie zamietol. Spis bol vrátený okresnému súdu 27. decembra 2013. V období od 31. marca 2014 do 10. júla 2014 sa spis nachádzal na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu podaného dovolania. Okresný súd 14. augusta 2014 vyzval žalobcu na odstránenie nedostatkov dovolania a následne 31. októbra 2014 uznesením dovolacie konanie zastavil. Okresný súd 4. decembra 2014 vydal opravné uznesenie. Po doručení vyjadrenia sťažovateľky 5. februára 2015 bol spis 13. apríla 2015 predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní. Spis bol 24. júna 2015 vrátený okresnému súdu spolu s rozhodnutím o odmietnutí dovolania. Po doručení rozhodnutia o dovolaní účastníkom konania okresný súd 7. septembra 2015 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. Uznesením okresného súdu z 13. januára 2016 bolo konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku žalobcom. Uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť 4. februára 2016.

15. Ústavný súd konštatuje, že namietané konanie trvalo ku dňu podania ústavnej sťažnosti 27 mesiacov a toho času je už meritórne právoplatne skončené. Z prehľadu procesných úkonov vyplýva, že okresný súd vo veci konal v zásade plynulo, priebežne vykonával procesné úkony, ktoré boli vyvolané procesnými návrhmi účastníkov konania (vrátane sťažovateľky), pričom spis sa z dôvodu podaných opravných prostriedkov nachádzal niekoľko mesiacov na odvolacom súde a opakovane aj na najvyššom súde. Ústavný súd preto nepovažuje celkovú dĺžku napadnutého konania za neprimeranú, resp. dosahujúcu potrebnú ústavnoprávnu intenzitu. Zistené kratšie obdobia nečinnosti v postupe okresného súdu možno hodnotiť nanajvýš ako ojedinelý prierah nemajúci intenzitu zbytočných prierahov.

16. S ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jej práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto návrhoch sťažovateľky už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2016